

Międzynarodowa Konferencja Naukowa Między współdziałaniem a konfliktem. Konceptualizacje męskości i słowiańskości w literaturach, kulturach i językach”

4 września 2025 roku odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Między współdziałaniem a konfliktem. Konceptualizacje męskości i słowiańskości w literaturach, kulturach i językach”. Była to kontynuacja cyklu spotkań organizowanych przez Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Uniwersytetu w Siedlcach oraz Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, poświęconych różnym aspektom męskości.

Uczestnicy w swoich referatach odnieśli się do problematyki męskości w aspekcie przynależności do narodów słowiańskich. Wśród wystąpień znalazły się obrazy odwołujące się między innymi do takich kwestii jak władza, odwaga, tchórzostwo, wrażliwość, bezradność i zaradność oraz – w szerszym spektrum – postaci Słowianina w dyskursie romantycznym, realistycznym, postmodernistycznym, a także medialnym.

Główne zagadnienia poruszone podczas konferencji to:

- Estetyzacja i deestetyzacja słowiańskości w literaturze; swoistość słowiańskich męskości;
- Postać literacka (bohater kulturowy) na styku cywilizacji, narodowości, etniczności, płci; postacie zdrajców, renegatów, kolaborantów, apostatów, najeźdźców, okupantów, oportunistów, mizoginów, macho, zniewieściałych i wrażliwych androginów itp.;
- Męscy bohaterowie literaccy między narodowym wykluczeniem a rehabilitacją (historyczni i fikcyjni „zdraycy narodowi” i „bohaterowie narodowi”); relacje między megalomanią narodową a męskością jako temat literacki i przedmiot językowych reprezentacji;
- Mężczyźni doświadczeni przemocą, wojną, opresją autorytaryzmu, okrucieństwem dyktatury jako główni bohaterowie i antagoniści w dziełach literackich;
- Męskość i władza: słowiańskie „cezaryzmy” a postawy „republikańskie” bohaterów literackich; męska tożsamość między równością a dominacją;
- Poetyka/retoryka imperialna i poetyka/retoryka buntu; retoryka populizmów oraz manipulacje kategoriami narodu, słowiańskości i męskości;
- Postacie/grupy etniczne o niskim statusie; męskość a przynależność etniczna.

Konferencja miała charakter hybrydowy i została zorganizowana w ramach projektu badawczego „Męskość w literaturze, kulturze i języku” (NAWA BPN/BSK/2023/1/00024/U/00001 oraz APVV SK-PL-23-0033).

Jak co roku wydarzenie to posłużyło zacieśnieniu współpracy pomiędzy Uniwersytetem w Siedlcach a Uniwersytetem Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy.

Ewa Kozak

Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa UwS